

Kazatel: Josef Hurta

Písň: 435, 529, 188, 432, 438, 1v., 451

Čtení: Ž 24

Text: Mt 21, 1 – 9

Když se přiblížili k Jeruzalému a přišli do Betfage na Olivové hoře, poslal Ježíš dva učedníky a řekl jim: "Jděte do vesnice, která je před vámi, a hned naleznete přivázanou oslici a u ní oslátko. Odvažte je a přiveďte ke mně. A kdyby vám někdo něco říkal, odpovězte: 'Pán je potřebuje.' A ten člověk je hned pošle." To se stalo, aby se splnilo, co je řečeno ústy proroka: 'Povězte dceři siónské: Hle, král tvůj přichází k tobě, tichý a sedící na oslci, na oslátku té, která je podrobena jhu.' Učedníci šli a učinili, co jim Ježíš přikázal. Přivedli oslici i oslátko, položili na ně pláště a on se na ně posadil. A mohutný zástup prostíral na cestu své pláště, jiní odsekával ratolesti stromů a stlali je na cestu. Zástupy, které šly před ním i za ním, volaly: "Hosanna Synu Davidovu! Požehnaný, který přichází ve jménu Hospodinově! Hosanna na výsostech!"

O první adventní neděli se v církvi čte příběh o Ježíšově vjezdu do Jeruzaléma. Ježíšův příchod – advent – je tu vyjádřen výmluvnou scénou, která nutí k zamyšlení. Nejprve si tu scénu popíšme. Ježíš přichází na velikonoční svátky do Jeruzaléma spolu s učedníky a se zástupy svých příznivců. Na svátky v tu dobu proudily do Jeruzaléma davy lidí, takže nejde o nic výjimečného. Přesto je ta scéna něčím podivná. Ježíš vstupuje do města zvláštním způsobem. On ze svého příchodu totiž udělal happening. K tomu potřeboval i nějaké ty rekvizity – především živého osla. Pak nějaké pláště a palmové větve. Větve si rozebrali jeho příznivci, pláště přehodili přes osla anebo je kladli před něj na zem. A Ježíš se na osla posadil a nechal zástup, ať před ním mávají palmovými větvemi a provolávají Hosana!

Ptáme se, co toto divadlo znamená? Tak především je to parodie. Parodie na slavné triumfální vjezdy vítězných králů do královského města. Tak se například vraceli z vítězných bitev slavní vojevůdci nebo císařové. V knihách Makabejských nebo u Josefa Flavie můžeme číst hned o několika takových slavných průvodech, ale zřejmě tímto způsobem vjížděl do Jeruzaléma i král Herodes Antipas nebo Pontius Pilatus. Něco jako když dnes přijíždějí v luxusních limuzínách státníci na různé summity nebo na státní návštěvy. Je to vážný ceremoniál, který se řídí daným protokolem a nesmí se tam vloudit chybička. Ježíš si ale z toho dělá legraci. Navazuje tak na krále Davida, který se při slavnostním ceremoniálu při vjezdu do Jeruzaléma také choval nepřístojně, až to jeho ženu Míkal pohoršilo. Ani Ježíš, jako syn Davidův nedbá na dekorum a dopřává svým příznivcům užít si tuto taškařici a trochu toho povyražení. Myslím, že u toho bylo hodně smíchu a bujarého veselí.

Podle evangelisty Lukáše i zde došlo k pohoršení. Někteří farizeové ze zástupu to neskousli a řekli Ježíšovi: „Mistře, napomeň své učedníky!“ On ale odpověděl: „Řeknu vám, budou-li oni mlčet, bude volat kamení.“ A já myslím, že je rozhodně lepší, když se ze zástupu ozývá smích, než kdyby přišly ke slovu kameny. To už Ježíš taky zažil, že je chtěli po něm házet a on se musel ukrýt v zástupu. A ještě farizeům taky vadilo, že ten chytlavý popěvek „Hosana“ pochytily i děti a začaly to normálně zpívat v chrámě, kde se to podle nich absolutně nehodí. Kam se poděla veškerá vážnost a důstojnost bohoslužeb? A Ježíš se těch dětí ještě zastává. Tak já nevím, na které straně jsme teď my – jestli by nás to nepohoršovalo taky...

Dobrá, děti už dnes v kostele sneseme, i když bývaly doby, ne ani tak dávné, kdy to ani děti neměly v chrámě lehké. Ale co ten osel? Chápeme, že Ježíš to myslel dobře, když chtěl poukázat na to, jak je nadutost a pýcha králů vlastně směšná. Ale on sám je přece také král. Aspoň tak to my křesťané věříme a vyznáváme, že on je ten Král králů a Pán pánů, takže by mu také slušelo chovat se více distingovaně, s jakousi grácií a noblesou. Samozřejmě to nevyslovíme nahlas, ale mohl by se ten Ježíš chovat také trochu kultivovaněji. Abychom mohli k němu vzhlížet a mít jej ve zbožné úctě. Nezlobte se na mě, ale tady se Ježíš opravdu nechová jako císař. Proč vlastně přijíždí na oslovi? To je jako by jel mopedu nebo na kozimdechu. Ano, tak to skutečně působilo. Proč tak nutně potřeboval ke vstupu do Jeruzaléma toho osla, že si ho musel dokonce vypůjčit v sousední vesnici?

Ano, a to je právě ta správná otázka, kterou Ježíš chtěl vyvolat. Proč jede na oslu? U evangelisty Jana čteme, že vlastně ani sami učedníci, kteří mu přitom asistovali, nepochopili hned Ježíšův záměr

a teprve po jeho vzkříšení jim to došlo. Teprve pak se rozpomenuli, že vlastně to o tom oslovi znají ze Starého zákona. Že to je ta známá scéna z proroka Zachariáše, který tam říká: „Jásej vesele, Dcero sionská, dej se do zpěvu, Dcero jeruzalémská! Hle, tvůj král k tobě přichází, spravedlivý a vítězný; pokorný, sedící na oslu, na oslíku, osličím hříbátku.“ Tak proto je Ježíš poslal do té vesnice, kde měl domluvené to osličí mládě! Chtěl, abychom se podívali do Bible, cože to ten Zachariáš tenkrát vlastně chtěl říci. Takže se na to podívejme.

Zachariáš (a ten to taky nemá úplně sám ze sebe, ale čerpá proroka z Izaiáše) mluví o siónské dceři a o dceři Jeruzalémské, což jsou takové přezdívky pro Boží lid, a tedy mluví i o nás, o církvi, že se smíme rozesmát a vesele jásat, protože k nám přichází náš král. Ale není to žádný vojevůdce ani rádoby mírotvorce, ani válečný hrdina, ani velkopodnikatel či sebevědomý namachrovaný borec. Ten muž jede pokořený, sám Bohem zachráněný a jede na oslu, nebo ještě spíše na malém oslátku. Zachariáš dokonce říká, že pod jeho vládou koně a vozy a válečné zbraně budou z Jeruzaléma vymýceny. Ten král totiž bude vyhlašovat pokoj, bude to král pokoje. Nepřijede ve voze, který má tisíc koní, ale bude mít jen jednoho osla. Pyšný Herodes to chápat nebude. Mocný Pontius Pilátus se bude divit, jak může být někdo král, když je pokořený a jedoucí na oslu. Zbožní farizeové budou takového člověka pokládat za ruhače. A obecný lid ho bude chtít ukřižovat, protože oni chtějí silného vůdce, který má velké impérium, který bude prosperovat a jezdit silnými vozy.

Ale my se tím nedejme zviklat. My jsme poznali, že dávné proroctví o králi pokoje se naplnilo právě na pokořeném a ukřižovaném Ježíši Kristu. A radostnou zvěst, že tím králem je právě Ježíš, jsme poznali třeba i díky tomu malému hloupému oslíkovi, který ho nesl na svém hřbetě. Milí přátelé, rád jsem vám dnes tuto zvěst přinesl.

Modlitba: *Pane Ježíši, stal ses nám blízkým právě proto, že jsi byl jako my. Obyčejný a přirozený. A přesto jsi skutečným Králem králů a Pánem pánů. Nechápeme to, ale jsme tomu rádi. Amen.*

Přímlovná modlitba: *Náš Pane, Ježíši Kriste, modlíme se za příchod Božího království do tohoto světa. Ale ono tu už nenápadně vstoupilo a možná jsme si toho ani nevšimli. Vždyť tvoje vláda se projevuje všude tam, kde se podaří něco dobrého navzdory zlému. Tvá přítomnost je zjevná tam, kde se uzdraví, co bylo nemocné. Tvou blízkost prožíváme, když nás překvapí milost namísto odplaty. A tak tě prosíme, kéž se to děje vždy znovu a víc. Kéž smutní propukají v jásoť. Kéž se zoufalců zmocní naděje. Kéž se rezignovaní skeptici začnou těšit na budoucnost. Kéž se zabojí dávná zranění a rány. Prosíme o požehnání všech dobrých lidských plánů. A ďábelské plány zhat'. Zlé obrát' v dobré a smutek v radost. Prosíme uzdrav nemocné lidi, společnost a celé stvoření. Pane, přijď se svou mocí a slávou. Ať svět pozná, že ty jsi opravdu Král králů a Pán pánů.*